

First Year B.A./B.Com. Examination, May/June 2010
(Revised SIM Scheme) (D.E.)
LANGUAGE SANSKRIT (Paper – I) (Group – I)
Poetry, Prose and Grammar

Time : 3 Hours

Max. Marks : 90

1. a) ಮಹಾಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸನ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವೊಂದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay about the date and works of Mahakavi Kalidasa.

8

ಅಥವಾ/OR

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನನ್ನು ವಿಹಾರಯಾತ್ರೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಮಹಾರಾಜನು ಯಾವ ಯಾವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

What arrangements were made by the king to send Siddhartha for a pleasure trip ? Explain.

b) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

8

1) सुभाषितानि ।

2) कालिदासस्य विनयः ।

3) मेघप्रतिसन्देश काव्यम् ।

4) काश्मीर वर्णनम् ।

2. a) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ವಿವರಿಸಿರಿ :

Translate and explain **any two** :

8

1) न देवा दण्डमादाय रक्षन्ति पशुपालवत् ।

यं हि रक्षितुमिच्छन्ति सद्बुध्या योजयन्ति तम् ॥

2) लौकिकानां हि साधूनामर्थं वागनुवर्तते ।

ऋषीणां पुनराद्यानां वाचमर्थोऽनुधावति ॥

P.T.O.

- 3) आकारसदृशप्रज्ञः प्रज्ञया सदृशागमः ।
आगमैः सदृशारम्भः आरम्भसदृशोदयः ॥
- 4) ज्ञाने मौनं क्षमा शक्तौः त्यागे श्लाघाविपर्ययः ।
गुणा गुणानुबन्धित्वात् तस्य सप्रसवा इव ॥

b) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ :

Annotate **any two** :

8

- 1) बोद्धारो मत्सग्रस्ताः ।
- 2) अप्यर्थकामौ तस्यास्तां धर्म एव मनीषिणः ।
- 3) जनापवादाद् भजेद् भीतिम् ।
- 4) श्रीकण्ठेशं कलय कपिलाकौण्डिनीसङ्गमस्थम् ।

3. a) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ :

Answer **any two** questions :

20

- 1) 'ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ-ಪಾಪಬುದ್ಧಿ' ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ನೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.

Write the story of 'Dharmabuddhi-Papabuddhi' in brief and tell its moral.

- 2) ಪುಷ್ಪೋದ್ಭವನು ತನ್ನ ವೃದ್ಧ ತಂದೆತಾಯಿಯರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

How did Pushpodbhava unite his parents ? Explain.

- 3) 'ಶುಕನಾಸೋಪದೇಶ'ವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Summarise the S'ukanasopades'a.

- 4) ಧ್ರುವನ ತಪೋನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.

Write shortly the 'Dhruva's Taponistha'.

b) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

10

- 1) पञ्चतन्त्रम् ।
- 2) महाभारतम् ।
- 3) सुरसा तथा मैनाकः ।
- 4) तानसेनः तथा बीरबलः ।

4. संस्कृतभाषायाम् द्वयोः लघुटिप्पणीः लिखत :

10

- 1) रमेशः ।
- 2) दिल्ली नगरी ।
- 3) हनूमान् ।
- 4) व्यासः ।

5. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿರಿ :

Translate into **English** :

10

वीरमहेन्द्रो नाम कश्चिद्राजा बभूव । तस्य समीपे बहवो विद्वांसोऽवर्तन्त । तेषु भर्जुः तर्के व्याकरणे शास्त्रेष्वन्येषु च विशारद आसीत् । परन्तु लौकिके व्यवहारे अत्यर्थमकुशलो बभूव । इतरे सर्वेऽपि विद्वांसः शास्त्रेष्वनिष्णाता अपि लौकिकं व्यवहारं सम्यगजानन् । अतः शास्त्रज्ञवदेव राज्ञा सह सर्वदा भाषमाणा अभवन् । भर्जुः अतीव सात्विकः राज्ञा पृष्टस्य केवलं प्रतिवचनमददात् । वृथा न किञ्चिदप्यभाषत । सर्वेषु शास्त्रेषु निष्णाततया भर्जुः सर्वेषां विदुषां महिष्ठ इति विदित्वा तस्मिन् राजा महतीं प्रीतिमदर्शयत् ।

6. ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿರಿ :

Answer **any four** of the following :

8

a) 'हरि' ಅಥವಾ 'गुरु' ಶಬ್ದದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
Decline 'हरि' or 'गुरु' in all cases.

b) 'वद्' ಧಾತುವಿನ ಲೋಡ್ ಲಕಾರ ಅಥವಾ 'लिख्' ಧಾತುವಿನ ಲಡ್ ಲಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ರೂಪಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
Conjugate fully 'वद्' in ಲೋಡ್ ಲಕಾರ or 'लिख्' in ಲಡ್ ಲಕಾರ ।

c) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡರ ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಶೇಷ ತಿಳಿಸಿರಿ :

Write grammatical peculiarities of **any two** :

- 1) अलं कार्येण ।
- 2) देवाय नमः ।
- 3) परितः कृष्णम् ।
- 4) महाराजः ।

d) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಸಂಧಿ ಬಿಡಿಸಿ ಹೆಸರಿಸಿರಿ :

Split and name **any two** Sandhis :

- 1) रमेशः ।
- 2) तत्रैव ।
- 3) अप्यत्र ।
- 4) वागीशः ।

e) ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿರಿ :

Give an example to **any one** Alankara :

- 1) उपमा ।
- 2) रूपकम् ।
- 3) उत्प्रेक्षा ।

f) ಅವರಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶಬ್ದಗಳ ಸರಿಯಾದ ರೂಪಗಳನ್ನು ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರಿ :

Fill up the blanks with appropriate forms of the words given in the brackets :

- 1) पार्वती _____ पत्नी । (शिव)
- 2) पुरा दशरथो नाम राजा _____ (भू धातो: लिट्)

_____